

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Secunda Secundæ Et Tertia Pars Divi Thomæ Complectitvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores, & praxim spectantes, maximè circa
Sacramenta, accuratè declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1664

Sect. IV. An Martyrium sit Sacramentum?

urn:nbn:de:hbz:466:1-13826

saltem Sacramenta secundum quid, non litigabimus de nomine. Et hæc obiectio solvi debet in omni ferè sententiâ.

XII. *Obis sequi verba illa Christi ad Magdalenâ. Remittuntur tibi, &c. fuisse Sacramentum.*

Dices tertio: Verba illa quibus Christus Magdalenzæ dixit Luca 7: *Remittuntur tibi peccata tua,* causabant gratiam, ergo erant Sacramentum. In primis negant communiter Auctores per illa verba collatam ipsi fuisse gratiam, aut peccata remissa, sed afferunt solum fuisse signa remissionis & gratiæ prius collatæ, nam antea dixerat Christus: *Remittuntur ei peccata multa, quoniam dilexit multum:* Si verò contulerint gratiam, dicunt aliqui verba illa fuisse Sacramentalia, seu alicujus Sacramenti: alii tamen negant illa & similia fuisse Sacramentum, quod inquirunt, significat ali quid stabile, ut ex definitione supra assignatâ constat.

XIII. *Martyrium Sacramentum si necesse dicitur sectione sequente.*

Dices quarto: Saltem sequitur Martyrium esse Sacramentum, cum & gratiam conferat, & penam omnem auferat ex opere operato, ita ut opus non sit orare pro Martyribus; ergo non recitè per hoc explicatur natura Sacramenti, sic enim octo erunt novæ Legis Sacramenta. Hæc obiectio petit Sectionem sequentem.

SECTIO QUARTA.

An Martyrium sit Sacramentum.

I. *Afferit Major Martyrium esse Sacramentum.*

MATOR in quarto, Dist. 4. q. 3. affirmat: cui si objicias hinc sequi plura esse in Lege novâ Sacramenta quam septem, negat consequentiam; Martyrium enim, inquit, ad Baptismum pertinet, quâ de causâ passim appellatur Baptismus sanguinis. Communis tamen Theologorum sententia eum Divo Thoma quæst. 66. art. 11. negat Martyrium esse Sacramentum: ita Suarez hic, Disp. 29. sect. 3. ad tertium argumentum, Vasquez Disp. 153. quæst. 1. num. 41. Coninck quæst. 60. articulo 4. dub. 1. & alii. Rationem autem hujus assignare non ita videtur facile.

II. *Quorundam ratio est quia non conferat gratiam ex opere operato.*

Dicunt ergo aliqui, ideo Martyrium non esse Sacramentum, quia in eo non conferitur gratia ex opere operato, more Sacramentorum, sed solum ex propriâ dispositione. Sed contra primo: quicquid enim sit, an dicatur Martyrium conferre gratiam ex opere operato, saltem Patres Martyrium quoad vim delendi peccata aliquo modo æquant Baptismo; unde Tertullianus sic scribit: *Martyribus nulla delicta possunt imputari, quibus in lavacro vita ipsa deponitur;* & alibi: *Quis non pati exoptet, ut totam Dei gratiam redimat, ut omnem veniam ab eo compensatione sui sanguinis expediat; omnia enim huic operi delicta donantur.* Contra secundò: Sacramenta enim universim non excludunt omnem dispositionem propriam, ut constat in penitentiâ, ad quam requiritur saltem attritio, sicut ad Baptismum in adultis. Contritio autem sicut in communi sententiâ non requiritur, vel ad Baptismum vel ad Penitentiam, ita nec ad Martyrium.

III. *Innocentes Martyres pro Christo interfecti nullam habebant propriam dispositionem.*

Contra tertio: Paryuli pro Christo interfecti, sunt veri Martyres, sed illi nullam omnino habuerunt propriam dispositionem, cum rationis expertes fuerint; ergo in illis conferebatur gratia ex opere operato: major, licet nonnulli de eâ dubitent, videtur omnino certa, nam sancti Patres Innocentes pro Christo occisos semper vocant Martyres. Sic Origenes Homiliâ 3; in

diversos, de Innocentibus hisce loquens: *Horum, inquit, & memoria semper, ut dignum est, in Ecclesiis celebratur, secundum integrum ordinem Sanctorum, ut primorum Martyrum pro Domino occisorum, & ut ipsa Bethleem primitias Domino Martyrum, in qua natus est ipse Salvator, obtulisse videatur;* hæc ille. De iisdem etiam infantibus sic Sermone primo in solemnitate Epiphaniæ loquitur S. Leo: *Necari omnes Bethleem parvulos jubet, &c. sed quos Rex impius eximit mundo, Christus inserit celo: & quibus nondum sanguinis impendit redemptionem, jam Martyrii tribuit dignitatem.*

III. *Appellatur Protomartyres.*

Pulchrè verò hanc Innocentium horum dignitatem declarat Auctor de Stellâ & Magis, ac nec Innocentium, inter opera Divi Cypriani; in primis enim eos Protomartyres, appellat, quod in ordine sanctorum Martyrum primum habeant locum: & non multò post: *Hi nuper cruore lacteo loti primitias baptismi martyrio consecravunt tradentes posteris formam, ubi necessitatis articulos excluderet moram, non minus ad lavacrum anime sanguinem efficacem, quam sanctificatas verbis solemnibus aquas. Idem occisio quod versio operatur, qua extrinsecam peccati vitam, virtutemque emortuam utriusque rei continet Sacramentum.*

V. *Gratiam per Martyrium conferri docent alii Patres.*

Idem docet S. Bernardus, Beatus Laurentius Justinianus, & alii plurimi ex Patribus, inter quos clarissimè hoc ipsum tradit S. Augustinus tum alibi, tum libro 3. de Symbolo ad Catechumenos, cap. 4. ubi de his Innocentibus pro Christo interfectis, quos Martyres appellat loquens, sic habet: *Sed quid eis præsinit gratia, nisi ut erueret eos de potestate tenebrarum? Præsinit eis Christus, ut pro Christo morerentur: præsinit ut suo sanguine ab originali peccato diluerentur.*

VI. *Ecclesia eorum festum sub titulo Martyrum celebrat.*

Tandem, quod caput est, Ecclesia illorum festum sub titulo Martyrum celebrat, & in oratione eisdem appellat, *Innocentes Martyres,* & in Hymno, *Salvete flores Martyrum, vos prima Christi victima,* &c. Ergo per martyrium obtinuerunt gratiam, nec satisfacit quod respondent aliqui, Ecclesiam ideo Innocentium festum celebrare, quia per circumcissionem gratiam fuerant adepti: Contra enim est primò, quia honor quo eos afficit Ecclesia majorem innuit sanctitatem, quam sit ea quæ per circumcissionem acquiritur, ergo censet ob Martyrium gratiam iis uberiorem fuisse collatam, quod non circumcissione solum sed Baptismo etiam suo modo efficacius esse docent Patres, & copiosior gratiam conferre, per Martyrium quippe non in figurâ solum commemorantur Christo, ut in baptismo contingit, sed verè morti illius conformantur, ut affirmat D. Clemens lib. 5. Constitut. Apostolicarum, cap. 7. Deinde multi ex Infantibus illis non erant circumcisi, cum inter eos verosimile sit nonnullos fuisse Gentilium filios, saltem non est dubium multos ante octavam diem ætatis fuisse occisos, cum tamen ante eum diem circumcisio conferri non deberet.

VII. *Gratis quidam dicunt acceleratum fuisse rationis usum.*

Respondent alii, ex peculiari privilegio acceleratum iis fuisse rationis usum, cujus beneficio per actus internos gratiam meruerunt. Sed contra: gratis enim hoc dicitur, imo contra judicium Ecclesiæ, quæ eos innocentes appellat per antonomasiam, non solum quia nunquam peccaverunt; hoc enim sensu si quis ad quadragesimum annum vitam cum pleno rationis usu sine peccato protraheret, esset innocens; sed quòd peccate per ætatem non potuerint, ut bene Coninck num. 119. Deinde in Hymno vocat eos Ecclesia *Simplices,* id est

id est doli ob defectum rationis incapaces. Et certe eadem probabilitate posset quis dicere acceleratum iis fuisse sermonem, & voce Christum fuisse confessos: sicut ergo ab omnibus tanquam certum tenetur, usi linguæ caruisse, quod ab Ecclesiâ vocentur infantes, ita & usu rationis, cum ab eadem vocentur Innocentes, & simplices.

VIII.
Martyrium in multis differt à Sacramento.

Ad argumentum itaque in fine Sectionis præcedentis propositum respondetur, in multis differre Martyrium à Sacramento; in primis enim in Sacramento omnibus requiritur ut qui ea applicat, habeat intentionem faciendi quod facit Ecclesia, & utendi re aliquâ vel ceremoniâ ad gratiam conferendam institutâ, horum autem neutrum facit tyrannus vel satelles, qui est minister Martyrii, imò licet habeat contrariam intentionem, adhuc Martyrium habebit effectum, ad quod aliud non est necessarium, quàm ut occidatur quis in odium Christi, vel veræ religionis ac Fidei. Unde ex parte applicantis nihil aliud est Martyrium quàm actio prava, atque injusta, quam tantum abest ut Deus instituat, ut etiam prohibeat, ut bene Suarez hic, Disp. 29. sect. 3. §. Unde ad tertium.

IX.
Martyrium non est signum à Deo institutum ad conferendam gratiam.

Non est ergo Martyrium signum à Deo institutum, & licet quidem Deus in compensationem vitæ temporalis, quam amittit Martyr, conferat ei ex speciali privilegio gratiam, & aeternam vitam, hoc tamen est præter omnem intentionem applicantis, & provenit ex Dei liberalitate, qui facit ex malo bonum, sicut si Deus quoties Petrus Paulum infamaret, convitiis & opprobriis peteret, bonis spoliaret, &c. in compensationem illarum injuriarum decerneret dare Paulo gratiam, nullus credo diceret mendacia illa, convitia, rapinas, & furta Petri esse Sacramenta; ergo nec erit Sacramentum, si cum occidat, licet in hujus injuræ compensationem det Deus gratiam. Sacramenta ergo sunt causa gratiæ, ut actiones Dei per suos ministros, occisio verò Martyris est actio demonis per suum ministrum, tyrannum scilicet, vel satellitem, ut optimè Belarminus de Baptismo, cap. 6. quod coincidere videtur cum eo quod docet Vasquez citatus.

X.
In sacramentis omnibus Deus est agens principale.

Confirmatur hæc solutio: in Sacramento omnibus Deus est agens principale, sic quando Sacerdos absolvit dicitur Deus absolvere, consecrare, cum consecrat, baptizare cum baptizat, &c. unde inquit sanctus Augustinus, Petrus baptizat, Deus est qui baptizat; Paulus baptizat, Deus est qui baptizat, & sic de aliis: sed Deus non dicitur efficere martyrio; ergo longè alio modo se habet actio per hæc ab applicante, quàm actiones Sacramentorum, quæ peculiariter censentur actiones Christi, in quantum scilicet peculiari modo cum illo tanquam uno agente morali conjungitur administrans Sacramenta.

XI.
Obijc. Etiam Sacerdos ministrans Sacramentum, interdum peccat.

Dices: Subinde contingit actionem qua minister conficit Sacramentum, esse peccaminosam; ergo quod applicans Martyrium peccet, nihil obitare videtur, quo minus Martyrium sit Sacramentum. Nego consequentiam; quantumcumque enim Sacerdos absolvens, vel consecrans peccet, dicitur tamen Christus tunc consecrare & absolvere, non tamen dicitur applicare Martyrium. Christus ergo in tantum dicitur concurrere cum ministro Sacramentorum, in quantum minister habet generalem intentionem faciendi quod facit vel intendit Christus, & Ecclesia, in quantum verò intentionem suam detorquet ad pravam aliquem finem, id ut privata persona facit, non ut minister Christi.

Hinc infero cum Patre Suarez citato, posse esse questionem de nomine, utrum Martyrium conferat gratiam ex opere operato; si enim per conferre hoc modo gratiam intelligatur opus ipsum Martyrii dare gratiam, ut veram & propriam causam illius; sic, inquit ille, negari potest Martyrium conferre gratiam ex opere operato: si verò per conferre hoc modo gratiam nil intelligatur aliud, quàm posito opere illo tanquam conditione, Deum ex speciali privilegio ultra omne meritum, vel etiam absque eo infundere homini illi gratiam, sic admitti potest ille loquendi modus. Quoad verò ut in rebus physicis, ita & in moralibus dari possit aliquid per modum causæ, & aliud per modum conditionis, postea ostendemus.

SECTIO QUINTA.

Alia quedam inferuntur circa Martyrium.

QUÆRES primò: Utrum hoc privilegium conferendi gratiam, modo Sectione præcedente assignato, concessum iis fuerit, qui ante Christi adventum Martyrium subierunt. Probabilior videtur pars affirmativa; ita Suarez hic Disp. 29. sect. 3. ad tertium, Henriquez libro secundo de Baptismo, cap. 36. num. 2. & alii, videturque sententia sancti Gregorii Nazianzeni Orat. de Machab. ubi circa finem sic loquitur: Hoc denique Martyrii (facinus) victimis illis, quæ postea pro Christo case sunt, nequaquam minorem laudem gloriamque promeretur. Ratio est: ideo enim, ut ex Patribus colligitur, martyrio privilegium conferendi gratiam à Deo est concessum, quia est vera & perfecta conformatio & configuratio cum morte Christi, quamvis non actu posita, à Deo tamen prævisâ, quod ut in aliis multis, ita & in hoc sufficit ad movendum Deum, ut hoc Martyrio, etiam ante Christi mortem impertiret.

Dices: Hoc Martyrii privilegium fundatur in illis Christi verbis Matthæi c. 10. Qui me confessus fuerit coram hominibus, confitebor & ego eum coram Patre meo; hoc autem non nisi post adventum Christi promulgatum est, cum ejus promulgatio ab ipso Christo proveniret, usus autem privilegii nemini ante ejus promulgationem conceditur. Respondetur, hoc Martyrii privilegium, non pro omni tempore in illo Christo dicto fundatum fuisse, sed in conformitate illâ cum morte & passione Christi, numero præcedente explicato. Convenientissimum verò fuit, ut Christus hoc Martyrii privilegium in lege Evangelicâ per expressam promissionem omnibus qui ejus fidem amplexuri erant, promulgaret, ut potè qui videbat tot mortem pro eo subituros, ut hoc pacto animos iis adderet ad acerbissima illa supplicia perferenda.

Quæres secundò: Quænam dispositio requiratur ad Martyrium. Quoad parvulos non utentes ratione, certum est nullam requiri, cum nullius actus interni liberi sint capaces, sed sufficit eos propter Christum occidi. Unde ulterius existimo infantes, qui in utero matris propter Christum interficiuntur, Martyrii fructum non minus consequi, quàm eos, qui extra uterum maculantur: ita Scotus, Gabriel, Paludanus, Scotus, Sylvester, Toletus lib. 2. c. 22. Vasquez Disp. 1. 153. cap. 7. & alii: quamvis non desint qui sentiant contrarium. Quod si objicias, infantem in utero Matris non posse

XII.
Dicitur posse Martyrium conferre gratiam ex opere operato.

I.
Utrum Martyrium conferat gratiam ante adventum Christi.

II.
Obijc. hoc privilegium fundatur in promissione Christi, ergo non potest esse ante adventum Christi.

III.
Quænam ad Martyrium requiratur dispositio.